(ఆంధ్రజ్యోతి వీక్లీ, ఆగస్టు 1968)

ఇట్లు, మీ విధేయుడు

"వాణ్ణి చెడగొడుతున్నావు నాన్నా!" అన్నాడు మా అబ్బాయి. మా మనవడు వేణుగోపాలాన్ని హైదరాబాదు పంపించేనని.

నాకు తెలుసు.

వాడిలా అనడం మొదటిసారికాదిది. వేణు గురించి ఏ మంచిపని తల పెట్టి అమలు చేసినా వాడిలాగే అంటున్నాడు.

వేణుకి నేనేం చేసినా వాడు వృద్ధిలోకి రావడానికే చేస్తాను. కాని, వీడున్నాడే, మావాడు, వాడు తన కొడుకేదో నా మాటలు విని చెడిపోతున్నాడన్నట్టుగా మాట్లాడతాడు

అదంతా నామీద కచ్చ; వేణుమీద అసూయానూ, కాకపోతే మరేమిటి?

వేణుగాణ్ణి బి,ఎస్సీ ఆనర్స్ చదవమని వాల్తేరు పంపేను.వీణ్ణి పంపేనా? ....వేణుకి మంత్రిగారి మనవరాలి సంబంధం మాట్లాడాను. వీడికి మాట్లాడేనా?....అదుగో, అందుకూ, వాడికా గుర్రు.

అసూయ వుందే; ఒక్కొక్కప్పుడు ఎవరి మీదికి ఒరుగుతుందో చెప్పలేం. కన్నకొడుకుమీదికే మళ్లొచ్చు. కచ్చవుందే, ఎవరిమీద కలగొచ్చో ఒక్కొక్కప్పుడు చెప్పలేం. కన్నతండ్రి మీదికే తిరిగొచ్చు....చెప్పలేం కదా!

అలాగే, పాపం. మావాడు....కొడుకు అభివృద్ధిలో కొచ్చేస్తున్నాడని.... ఆ అభివృద్ధికి సాక్షాత్తూ వాడితాత! అంటే వీడి తండ్రే కారకుడని తెలిసికూడా- ఎప్పుడూ దేనికో ఉహూ గింజుకుపోతూ వుంటాడు.

అంతెందుకు?

వాణ్ని "ఒరే బి. ఎస్సీ ఆనర్సుకి వెళ్ళరా" అన్నాను.-సరే, తాతయ్యా- అన్నాడు- న్యూక్లియర్ ఫిజిక్స్ చదవరా- అన్నాను. అనగానే వీడు-పానకంలా అడ్డొచ్చేసి న్యూక్లియర్ ఫిజిక్స్ ఎందుకు నాన్నా అవి న్యూ అయితే కావచ్చు గాని క్లియర్ కాదు గదా....అన్నాడు.

వాడలా ఏదో సొడ్డు పెడతాడని నాకు తెలుసును.

కాని నేనేమీ జవాబు చెప్పళ్ళేక పోయింది.

మా వేణుగాడు ఠకీమని చెప్పేడు సమాధానం "మనం చదివి పారేద్దాం నాన్నా. అప్పుడది న్యూకాదు, క్లియర్ కూడా అయిపోతుంది."

"శభాష్‌రా! నా పేరు నిలబెట్ట గలిగినవాడివి, నా మనవడివి నువ్వురా!" అని ఆనాడే అనుకున్నాను, నేను. "....నీలాగే అందరూ ఆ సబ్జక్టు చదవడానికి ఉత్సాహం చూపించి అణుశక్తిని అభివృద్ధి చేస్తే ఆ చైనావాడు మనమీదికి దండయాత్రకి రాకనే పోనుగదా" అని వాణ్ణి పబ్లిగ్గానే మెచ్చుకొని వాడికి హుషారిచ్చేను.

"కరెక్ట్ తాతయ్యా".... అంటాడు వాడు, నేను వాడి మంచి ఆలోచించి ఏం చెప్పినా సరే...

అంతేగాదు. వాడికి నా గురించి సదభిప్రాయం వుంది. "తాతయ్యా! నువ్వు అ రోజుల్లో పుట్టవలసినవాడివికాదు తాతయ్యా ఈ రోజుక్కూడా నీ మేధ నీ చురుకుతనం యిలా వున్నాయంటే అప్పుడింకెంతలా వుండేవాడివో కదా!" అన్నాడు వాడోసారి.

"వోర్....వోరి! పొగడ్డం ఆపరా. మీ నాన్న చల్లగావుండ! ఏమిటో కావాలి గాబోలు. తిన్నగా చెప్పేడువు!" అన్నాను.

"అదికాదు తాతయ్యా. అసలు నిన్ను తాతయ్యా అనడానికీ నోర్రాదు, బాబాయ్ అనాలనిపిస్తోంది. పంటకాలవ పదకొండడుగులూ ఒక్క గెంతులో దాటేస్తావు. అరవై బాల్చీల నీళ్ళు సునాయాసంగా తోడుకొని అవలీలగా నెత్తిన పోసుకుంటావు, నాన్న ఆఫీసు వ్యవహారాల దగ్గర్నుంచీ అమ్మ అంట్లు తోమించడందాకా నీ సలహాలేందే క్షణం వెళ్ళదు. ఇప్పటి వాళ్ళల్లో ఇంత ఓపికేది, ఓర్పేది"

మంచిదే. ఒకరిమీన ఒకరికి సదభిప్రాయం వుండడం, అది అభివృద్ధికి కారణం అయినంతకాలం.

వాడు....

మొన్న ఆనర్స్ ఆన్సర్స్‌రాసి అనకాపల్లి వచ్చాడు కదా.

"బనారస్ కాజాలాంటి కుర్రాడు లెండి, ఐస్‌క్రీమ్‌లాంటివాడు. తియ్యటివాడు! మెత్తటివాడు. చల్లటివాడు." అది వాడిని గురించి మనవరాళ్ళు చెప్పిన మాటలు, అందులో నిర్మల ఒకతె.

అయితే మాత్రం వాణ్ని ఆ శిఖండికి అంత సుళువుగా అందనిస్తానా! వెర్రిపిల్ల, వాడెవడను కుంటున్నాది. దాని మనస్సులోకి ?వేణుగోపాలంగారి మనవడంటే నా పరువు, నా ప్రతిష్ఠ, నా ఆశ. నా తపస్సు కదా!

వాణ్ని లాకాయి లూకాయి వాళ్ళచేతికి చిక్కనిస్తానా? అంత మాత్రం పిల్లలెవరూ వాడికి తగరు,

మొన్నటికి మొన్న....

వాడు తిన్నగా పరీక్షలు రాసి ఆరోగ్యంగా ఇంటికొస్తేచాలు తిరుపతి వొస్తానని, దర్శనం చేసుకుంటానని మొక్కుకున్నానా?

వెళ్ళేనా లేదా.

వాణ్ణీ రమ్మన్నాను-వాడు- "రాలేను తాతయ్యా" అన్నాడు. "కొన్ని పుస్తకాలు చదవాలి తతయ్యా. మామూలుగా పాసయినా క్లాసొచ్చినా అవి చదవాలి తాతయ్యా, అవసరం" అన్నాడు "సరే వుండిపోరా" అన్నాను.

తిరుపతి. కాళహస్తి, కంచి. రామేశ్వరం అన్నీ తిరిగొచ్చేను.

అందరు దేవుళ్ళ కటాక్షం నా మీదున్నాది.

నా మీదుంటే వాడి మీదున్నట్టే కదా.

అలా వున్నప్పటికీ వాణ్ని చెడగొట్టటానికి ఏవో ప్రయత్నాలు జరుగుతూనే వున్నాయంటే – ఏమిటనుకోవాలి?

ఏదీ. మొత్తం నేనింట్లో లేకుండాపోయింది సరిగ్గా పద్దెనిమిది రోజులు సుమండి....అంతే?

ఆ పద్దెనిమిది రోజులకీ వెర్రిబాగులాడు తోటకూర మొక్కనీళ్ళు పొయ్యకపోతే వాడి పోయినట్టు, నా సహవాసం, సలహాలేక——ఎలాగో అయిపోయాడు.

అల్లంత దూరాన్ని నేను కనబడగానే——"వొచ్చేవా తాతయ్యా—— నువ్వింక రావే అనుకున్నాను. అక్కడెక్కడో సన్యాసుల్లో కలిసిపోతావనుకున్నాను." అంటూ మాటల్లో విచారం వ్యక్తపరుస్తున్నా మొహం మాత్రం వచ్చే సంవత్సరం కేలండర్లాగ పెట్టేశాడు.

నీ అభివృద్ధి పూర్తికాకుండా ఎలా వెళ్ళిపోతాన్రా అనుకుని "ఏమిట్రా నాయనా" అన్నాను వాణ్ని దగ్గిరికి తీసుకొని, కొంచెం అనునయ వాక్యాలు చెప్పేను.

కానీ, వాడికవి చాల్లేదు.

అవును మరి. అంత షాకు తిన్నాడు వాడు.

"పాహిమాం కృపయా తాతయ్యా అన్యథా శరణం నాస్తి, త్వమేవ శరణం మమా" అంటూ నామీద పడిపోయేడు.

"ఏమిట్రా సంగతీ" అని తీరుబాటుగా విచారిస్తే——నమ్మరు. నేచెబితే.

కన్న తల్లిదండ్రులే అంత అన్యాయం చేస్తారా అని ముక్కుమీద వేలేసుకుంటారు. ఇందులో ఏదో మాయుంది—అంటారు.

మాయాలేదు మర్మంలేదు. జరిగిందిదిటా—నేనలా తిరుపతికి బండెక్కగానే ఇలా ఎక్కణ్ణించో వో సమ్మంధం తీసుకొచ్చేట్ట వాళ్ళ నాన్న వాడికి,

"ఇంకేమున్నాది తాతయ్యా, లగ్గాలు పెట్టుగోడం ఆలిస్యం" అని భోరుమన్నాడు కుర్రాడు.

"పిల్లని చూళ్ళేదంటున్నావు కదురా. ఇంకా అవకాశం వుందిరా. పిల్ల నచ్చలేదు పొమ్మంటే సరి. తీరిపోతుంది." అని వోదార్చేను.

"ఫోటో చూపించేరు తాతయ్యా. పిల్లబాగానే వుంది."

"వోరి పెర్రికుట్టా! ఫోటోచూసి పిల్ల బాగున్నాదని చేప్పేస్నేవా. ఇంక నిన్ను ఒడ్డెక్కించడంపెలాగరా?" అని కసిరీశాను వాణ్ణి.

"అదికాదు తాతయ్యా...."

"ఏదీకాదు; ఫో...." అని వాణ్ణి దులిపేసినా నేనూళ్ళో లేని సమయం చూసి తనకొడుకీగదా అని స్వతంత్రించి యింతపనిచేసిన మావాడిమీద నాకరికాలిమంట నెత్తికెక్కింది. వీడికిలావుందా అనుకొని ఈ సంబంధం ఎలాగేనా చెడగొడతానని శపథం పెట్టేను.

పట్టకపోతే నేననుకున్న పని కాదుకదా మరి!

నేను రామేశ్వరం కంచీగించీ వెళ్లొస్తున్నప్పుడు మెద్రాసులో వోరోజు ఆగేను. అక్కడ రంగనాథం కనబడి హరి గురించి చెప్పేడు.

హరి గురించి వాడు చెప్పేదేమిటి? వాడు గొప్పవాడయ్యేడని; మంత్రైపోయేడని నాకు పేపరు చదివితే తెలియలేదా యేమిటి—?

మేం చదువుకొనేటప్పుడు; మా ముగ్గురం వొక జట్టు! ఒక సెట్టు; నిడిపోతే ఒట్టు—అన్నట్టు.

అదొక పురాణయుగం— ఆ రోజులూ ఆ వూసూ ఎందుగ్గాని, ఓనాడు ఉన్నట్టే ఉండి హరిగాడు- ఒరే అబ్బాయిలూ మనం ముగ్గురం వొక్కటే కదా అన్నాడు.

అవున్రా మరి- అంతే కదా అన్నాం మేం.

"మీరు చూస్తూ వుండండి నేను మీకన్నా ఎంతో ఎంతో గొప్పవాణ్ణి అయిపోతాను" అన్నాడు హరి.

చదువు సహంలో మానేసి వాడు రాజకీయాల్లో దిగిపోయేడు. జైల్లో కూచుని దేశమంటే మట్టి కాదోయ్ దేశమంటే స్వాతంత్ర్యమోయ్ అని పుస్త

కాలు రాశేశాడు. స్వతంత్రం ఒచ్చింది; ఏడిసిందిలే అని వాణ్ని కొట్టిపారేసేం మేం... ఆ తరువాత ఓసారి వాడెక్కడో కనబడితే కూడా నువ్వు గొప్పవాడివి కాకేమిట్రా కృష్ణుడు పుట్టిన పవిత్రస్థలంలో ఏళ్ళతరబడి గడిపేవు అని వేళాకోళంకూడా ఆడేసేను.

వాడు: ఆ హరిగాడు ఇప్పుడు గౌరవనీయుడైపోయి, మంత్రై హైదరాబాదులో కూచున్నాడు.

రంగనాథం చెప్పిన రహస్యమేమిటి, మరి,

—అదే- హరిపునవరాలు ఒక జవరాలు మూటకట్టిన వరాలు పెళ్ళికెదిగి సిద్ధంగా ఉన్నాదిట, దానికి పెళ్ళిచేదామని తలపెట్టేట్ట హరి-

వాడ్తు మంత్రి అవడం, ఒంటినిండా డబ్బు పూసుకున్న ఆ అమ్మాయి ఆటోమేటిగ్గా అందంగా కనపడ్డం అదీ యిదీ చూసి ఆ అమ్మాయిని నే చేసుకుంటానంటే నేనే ఎందుకు చేసుకోకూడదంటూ చుట్టాల పిల్లలూ బంధువుల అబ్బాయిలూ ఎగబడ్డారుట.

అటూ యిటూ చూసి- నేను ఆదర్శవాదిని; నాకు, అందరూ సమానులే అంటూ పేపర్లో వరుడు కావలెను మార్కు ప్రకటన వోటి వేయించేడు, అది నాకు చూపించేడు రంగనాథం.

అప్పుడు జ్ఞాపకం వచ్చింది—

ఆవేళ హరి "హరిగాడు"గా వుంటున్నప్పుడు ఒరే నేను గొప్పవాణ్నయిపోతాన్రా అంటే— నేను నీకన్నా గొప్పవాణ్ని అయిపోతాను చూస్తూవుండ్రా అని నేనూ అన్నాను.

ఆవేళ సరదాకే అనుండచ్చు.

అది ఇవాళ నిజం చెయ్యొచ్చు కదా!

ఆ పిల్ల, నాకొడుక్కు కోడలైతే; మా వేణుగాడు నాపేరు నిలబెట్టగలిగితే నేను వాడికన్నా గొప్పవాణ్ణయినట్టే కదా.

అప్పుడు హరిమీద గిరి పడ్డట్టే కదా.

అందుకని—

"ఒరే; నువ్వు గుప్‌చుప్‌గా ఈ ప్రకటనకి జవాబుగా నీ దరఖాస్తుపంపరా" అన్నాను.

"మరి ఆ పాలకొండ సమ్మంధమో" అన్నాడు వాడు.

"పాలకుండా లేదు నీళ్ళకుండాలేమ.... అన్నట్టు వాళ్ళదీ మందీ గోత్రం వొకటే కదురా; సంబంధం ఎలా కలుపుకుంటారు?" అని కోప్పడ్డాను.

ఒకటే అయ్యుంటుంది, గోత్రం.

లేకపోతే ఆ సంబంధం అలా పుసిగిపోతుందా?

0 0 0

"డియర్ తాతయ్యా!"

నీకు అనేక నమస్కారాలు— నువ్వెంత మంచివాడవో ఇక్కణ్ణుంచి చూస్తే కూడా కనబడుతున్నాది. నీకు నా థాంక్స్....

ఉత్తరం రాయమన్నాను, రాశాడు బాగానేవుంది. కాని ఈ సోదంతా ఎందుకు, నాకు తెలీదా! వాడికి నామీద సద్భావం గౌరవం ఉన్నాయని?

"సరే— ఇక్కడ దిగగానే ఒకాడు అవుపించాడు. వాడు ఆరడుగుల ఎత్తున్నాడు. ఆ ఆరడుగులూ చాల్లేదన్నట్టు వాడి నెత్తిమీద మూరెడు తలపాగా చుట్టబెట్టేడు, దానిమీద మళ్ళా— కోడిపుంజుకి బుర్రమీదుంటుంది చూసేవ్వా, కుచ్చిళ్ళు పోసినట్టు కుచ్చు— అలాంటిదొక పింఛం కట్టేడు. వాడు మరి రైల్లోంచి దిగుతున్నవాళ్ళ నందర్నీ అడుగుతున్నాడో యేమో— నన్నూ అడిగేడు- వేణుగోపాలంగారు తమరేనా" అని,

నేను నువ్వు చెప్పినట్లుగా, దర్జాగా బిగుసుకుపోయి "నీపేరేమి?" అన్నాను. దానికి వాడు సహెందాకా వంగిపోయి, నాపేరప్పలసామి బాబూ, తమరనకాపిల్లి నించే గదండి రాడం" అనేసేడు. ఓరి వెధవా! నువ్వూ మా వేపు వాడివేనా. అయితే నీ దగ్గర నా పప్పులెలా వుడుకుతాయిరా అనుకొని వెంటనే ప్లేటు మార్చేసేను.

"పేద్ద కారొకటి తెచ్చేడు తాతయ్యా, వాడు, ఆ పెద్దకారులో, ఈ హైదరాబాదులో చాలా వాట్లోకి పెద్దదయిన ఈ బిల్డింగులోకీ నన్ను లాక్కొచ్చాడు తాతయ్యా వాడు. నీ సలహాలు అమూల్యం. అన్నీ పాటిస్తున్నాను.

"మూడురోజులయిందా! ఇంకా నాలుగు రోజులుండమంటున్నారు వీళ్ళు ముఖ్యంగా, మీ హరిగారు,

"రాగానే యింట్లో వాళ్ళందరికీ ఆయనే స్వయంగా పరిచయం చేసేరు. మంత్రి అంతటివాడు నన్ను అంత గౌరవంగా చూస్తున్నా నాకు మతిపోకుండా వున్నదంటే అది నీ సలహాలు జ్ఞాపకం వుంచుకోడంవల్లనే కదా— నువ్వు అన్నావు కదా— ఎక్కడా తలవంచవద్దు, అడిగితేనేగాని కులం గోత్రం పితృ పితామహ నామాలు చెప్పొద్దు- అన్నావు. వాళ్ళు అడగాలేదు. నేను చెప్పా

లేదు. ఇంత సంస్కారం అంతస్తూ వున్నవాళ్ళు అలాంటి సిల్లీ డిటేల్స్ అడుగుతారా! ఊరూ, ఆస్తులూ, చదువూ సంధ్యా జ్ఞానం దర్పం యివే చూసేరు, వాళ్ళు. మిస్టర్ వేణు. బి. ఎస్సీ ఆనర్స్ (న్యూక్లియర్ ఫిజిక్స్) అనే గుర్తించేరు నన్ను వీళ్ళు, నాకు మాత్రం ఫలానా మా తాతయ్య మనవణ్ణిరా అని చెప్పేయాలని మహా వుంది.

"ఆ అమ్మాయి పేరు ప్రమిల. పేరుకుతగ్గ పిల్లలే.... ఉండడానికేమో మహా అందంగా వుంది. పూర్తిగా వర్ణించిరాస్తే, తాతయ్యా నువ్వు దెబ్బలాటకొస్తావు. నేను వాళ్ళ వల్లో పడిపోయేనని నామీద కస్సుమంటావు. వాళ్ళ ప్రలోభానికి లొంగిపోయేనని తిడతావు.

"పేరుకుతగ్గ పిల్ల అన్నాను కదూ— అంతచొరవా ధైర్యం యెక్కడా చూశ్శేదు నేను! ఆఖరికి మా క్లాస్‌మేట్ ప్రసన్న కూడా ఎప్పుడో వోసారి మొగాణ్నిచూసి బెదిరినట్టు తలవంచినట్టు, అధికుడే నని అంగీకరించినట్టు జ్ఞాపకం. కాని ఈ ప్రమీలా—? అమ్మ నాయినో—"

ఉత్తరం చదువుతూంటే నాకు ఆనందబాష్పాలొస్తున్నాయి. మా మనవడు వేణుగోపాలం మణిపూస! వాడు హరికేఅల్లుడు కావలసినవాడు. చిన్నవాడయిపోడంచేత వాడి మనవరాలికి మొగుడవుతున్నాడు. వాడు నా పరువు నిలబెడతాడు. నా ప్రతిజ్ఞకి ప్రాణం పోస్తాడు.

"నన్ను స్వయంగా కార్లో పెట్టుకు తిప్పుతోంది తాతయ్యా. అంతే డ్రైవరూ ఫ్యూన్ గీన్ ఎవ్వరూ వుండరన్న మాట, నన్ను ముందు సీట్లో కూర్చోబెడుతుంది. కబుర్లు చెప్పమంటుంది. మాట్లాడు తుంది. ఎదురుగావచ్చే బిల్డింగులూ, దృశ్యాలూ అన్నీ వర్ణించి చెబుతుంది. నాకు డ్రైవింగు రాదనిచెప్తే వినుకోలేదు. నీకేం ఖర్మ డ్రైవింగు నేర్చుకోడాని కన్నాది. ఎన్ని కబుర్లు చెప్పింది. నే చెప్పినవెన్ని విన్నాది.—ఇవన్నీ నేను రాయలేను తాతయ్యా. రాయకపోతే నువ్వు దెబ్బలాటకొస్తావుగాని నా వల్ల కాదుబాబూ.

"నన్ను వాళ్ళ క్లాస్‌మేట్స్, ఫ్రెండ్స్, టీచర్సు అందరికి పరిచయం చేసింది. తను సంగీతం నేర్చుకున్న హిందుస్తానీ విద్వాంసురాలు— ఇంగ్లీషు డాన్స్ నేర్చుకున్న క్లబ్, కొన్నాళ్ళు సరదాగా అభ్యసించి మానేసిన స్కల్ప్చర్ సెంటర్, మరో మంత్రిగారి మేనకోడళ్ళు చీఫ్ సెక్రెటరీ మనవరాళ్ళు; తమ్ముటి రూతుళ్ళ కొత్తగా ఐ. ఏ. ఎస్ పాసై ట్రైనింగ్ కాలేజీ కొచ్చిన ప్రైవేట్

యంగ్మెన్ అండ్ విమెన్–ఎంత మందో! మూడురోజుల్లో వెయ్యిమందికి పైగా ఇంతింతలేసి గొప్ప వాళ్ళని పరిచయం చేసింది. నేను చాలా అల్పుణ్ని అనుకుంటూవుండే వాణ్ని తాతయ్యా. కాని అలాకానే కాదు.

"నేను ఉండడానికట ఆ పెద్దభవంతిలో వొక ఏర్కండిషండ్ గది యిచ్చేరు తాతయ్యా. అక్కడ నాకొక్కడికే ప్రత్యేకం. మీట నొక్కితే వెంటనే రావడానికూడా ఎవడూ ఉండడు. నిమిషంన్నర పడుతుంది ఔట్ హౌస్‌లోంచి ప్యూన్ రావడానికి. వాడు నా పిలుపు వినగలడుగాని, నేను గదిలో మాట్లాడేది విన్లేడన్న మాట. ఆ గదిలో రాత్రి పదీ, పదకొండూ పన్నెండూ– ఎన్ని గంటలవుతున్నా ఒక్కత్తీ నాతో కబుర్లు చెబుతూ వొంటరిగా కూర్చుండి పోతుంది ప్రమీల. బాగుందా?.... అబ్బే. ఏం లేదు తాతయ్యా! నీమాట దాటుతానా? నేనంత తొందరపడతానా?"

అయింది. వీడి బాధ్యత ఇన్నాళ్ళకి వదిలింది.

* * *

ఆ అయిదురోజులూ మావాణ్ని తిడుతూనే వున్నాను. మా వేణుగాణ్ని మెచ్చుకుంటూనే వున్నాను.

అయిదోరోజున "వచ్చేశాను తాతయ్యా" అంటూ వచ్చేశాడు. నా జీవన దీపం, నా ప్రతిజ్ఞా పాటవం; మా వంశప్రతిష్టా పాలకుడు, మా మనవడు వేణుగోపాలుడు.

వెనకాతల అప్సరసలాంటి అమ్మాయి సిగ్గులొలకబోస్తూ లోపలికొస్తోంది

"ఆరి నీ దారుణం తగలెయ్యా! వెంట పెట్టుకు మరీ వొచ్చావా యేమిటి?" అనుకుని గుడ్లు తేలేశాను.

"కమిన్ సరస్వతి! ఈయన మా తాతగారు. నన్నింతవాణ్ని చేసిందీయనే!" అన్నాడు వేణు నన్ను చూపెడుతూ.

"నమస్కారమండీ" అని ఆపిల్ల వినయంగా నవ్వింది. మా వాడికి తగిన ఈడూ జోడూ. వొడ్డూపొడుగూనూ.

కాని సరస్వతంటున్నా దేమిటి– అని మొహం వేలేశాను. ఒహవేళ పేరూ గట్రా మార్చుకోలేదుగద!

అయినా పీడితో యిలా పంపేదేమిటి. హరి! అని యిబ్బందిగానే వుంది. ఏమో ఇదీ వొక రకం గొప్ప సంప్రదాయమేమో!

"ఏమిట్రా వేణూ యిది? నేనెవరో ఆ పిల్లకి చెప్పేవు; బాగానేవుంది; కాని ఆ పిల్లెవరో, కథా కమామీషూ నాకు చెప్పక్కర్లేదుట్రా?" అన్నాను లేని నవ్వు తెచ్చుకుంటూ.

"చెప్తాగా!" మా వేణుగాడు; అప్పుడుడప్పుడు నేను నవ్వుతూ వుంటానే అంత గడుసుగా నవ్వేడు. అటు తిరిగి "పద, సరస్వతీ? లోపలికెళ్ళు. అమ్మ ఉంటుంది. నమస్కారం చేసి నిన్ను నువ్వు పరిచయం చేసుకో. నే నిప్పుడే తాతయ్యతో మాట్లాడి వచ్చేస్తాను. అమ్మ దగ్గిర దేనికీ మొహమాటపడకు మీ.. కాఫీ అవీ తయారు చేయించు. అత్తా కోడలూ వొకటైపోండి" అన్నాడు.

ఎన్ని నేర్చేడు, వేణుగాడు! పైగా ఆ అమ్మాయి పెంపుడు పావురంలా వాడి మాటలకి మెత్తగా అందంగా ముడుచుకుంటూ. లోపలి కెళ్ళింది.

"ఊఁ," అన్నాను. కథ చెప్పు! అన్నట్లు.

"ఈ సరస్వతీ వాళ్ళది– పాలకొండ తాతయ్యా. అప్పుడు ఫోటో చూసే నని చెప్పేనే– ఆ పిల్లే అన్నమాట, హైద్రాబాదులో వీళ్ళన్నయ్య ఉద్యోగం చేస్తున్నాట్ట, ఇంటికి దిగబెట్టమన్నాడు. కొన్నాళ్ళు మనింట్లో అలవాటయ్యేక వెళుతుంది."

"షటప్‌ర్కాస్కెల్?" అందామని వుంది. కాని అల్లారుముద్దుగా పెంచానే అంతమాట అననా?

"ఇదేంట్రా నాయనా ఇది;" అన్నాను.

"అంతే తాతయ్యా. ఇంకేమీ అనకు. నువ్వు కోప్పడతావేమోనని హడిలిపోయాననుకో. మా తాతయ్య బంగారు."అంటూ నామీదకొచ్చేడు వేణు. "ఈ ఒక్క విషయంలో మాత్రం నువ్వు చెప్పినట్లు చెయ్యలేకపోయాను తాతయ్యా" అని గుస గుసలాడేడు.

"మరి ప్రమీల– ఆ అమ్మాయి మంచిదే అన్నావు కదురా, నువ్వు?... ఆ ఉత్తరం– అదంతా?" అని రాళ్ళు తన్నుకున్నట్టు తడబడ్డాను.

"అదంతా నిజమే తాతయ్యా. ఆ అమ్మాయి నాకెన్నో నేర్పింది.... కాని నాక్కావలసింది– పెళ్ళాం(వాం– మొగుడా?"

***